

OSOBLIWOŚCI WYKRYCIA WYKROCZEŃ KARNYCH ZWIĄZANYCH Z DZIAŁALNOŚCIĄ "CENTRÓW KONWERSJI"

W artykule przedstawiano osobliwości wykrycia wykroczeń karnych związanych z działalnością "centrów konwersji". Autor wyodrębnił główne cechy, po pierwsze fikcyjne przedsiębiorstwo, na podstawie którego wykryto wykroczenia karne związane z działalnością "centrów konwersji", po drugie, nielegalny transfer w gotówkę kosztów bezgotówkowych. Zaproponowano stworzenie systemu kompleksowej analizy informacji kryminalistycznie znaczącej dotyczącej wykrycia danych wykroczeń karnych.

Słowa kluczowe: "centrum konwersji", fikcyjne przedsiębiorstwo, charakterystyka kryminalistyczna, wykroczenia karne, wykrycia.

IN THE ARTICLE THE FEATURES DETECTING CRIMINAL OFFENSES RELATED TO THE ACTIVITIES OF «CONVERSION CENTERS»

The article reveals the peculiarities of detection of criminal offences related to activity of "conversion centers". The author outlines the main features, firstly the fictitious nature of the enterprise on the basis of which revealed criminal offences related to the activities of "conversion centers", and secondly the illegal cashing of funds. Proposed the creation of a system of complex analysis of forensically relevant information to identify these criminal offenses.

Keywords: "konvertatsionny center", fictitious business, crime characteristics, criminal offences are identified.

ОСОБЛИВОСТІ ВІЯВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПОВ'ЯЗАНИХ З ДІЯЛЬНІСТЮ «КОНВЕРТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ»

У статті розкрито особливості виявлення кримінальних правопорушень пов'язаних з діяльністю «конвертаційних центрів». Автором виокремлено головні ознаки, по-перше фіктивності підприємства, на основі яких виявляються кримінальні правопорушення пов'язані з діяльністю «конвертаційних центрів», по-друге незаконного переведення в готівку безготівкових коштів. Запропоновано створення системи комплексного аналізу криміналістично значущої інформації з виявлення даних кримінальних правопорушень.

Ключові слова: «конвертаційний центр», фіктивне підприємство, криміналістична характеристика, кримінальні правопорушення, виявлення.

Постановка проблеми. Перехід на нові форми господарювання, поряд із позитивними змінами в економіці, викликав появу факторів, що створюють умови для вчинення різноманітних зловживань. Таким чином, зміцнення законності і правопорядку в державі, підвищення ефективності боротьби зі злочинністю і корупцією, у тому числі з її організованими формами, в сучасних умовах залишається одним із основних напрямів діяльності всіх державних органів і суспільства в цілому. Скоординованими заходами вжитими правоохоронними органами України вдається утримувати криміногенну ситуацію під контролем, як в цілому, так і на окремих стратегічних напрямках та більш наступально і ефективно вести боротьбу із злочинністю.

Відмінною рисою сучасності є легалізація злочинного капіталу шляхом створення цілої низки комерційних структур, часто фіктивних, що дає можливість лідерам

Olena Vorobei

zdobywca tytułu naukowego doktora habilitowanego filozofii Katedry Kryminalistyki oraz Medycyny Sądowej Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych (m. Kijów, Ukraina)

організованих злочинних угруповань та наближеним до них особам відкрито брати участь у суспільному житті, діяльності державних установ тощо. Нажаль, відсутність належної взаємодії між правоохоронними та контролюючими органами, призводить до того, що переважна більшість злочинів у сфері економіки виявляється не на стадії готування, а після їх вчинення і нанесення істотної матеріальної шкоди державі. Аналіз криміногенної ситуації у банківській сфері дає підстави стверджувати, що триватиме процес зрощування організованих злочинних угруповань, які створюють фіктивні суб'єкти підприємницької діяльності, з посадовими особами банківських установ, тобто, створення елементів фінансової олігархії, основним видом діяльності яких буде надання великого спектру послуг суб'єктам підприємницької діяльності всіх форм власності по відмиванню коштів, одержаних злочинним шляхом та ухиленню від оподаткування.

Взагалі в кредитно-фінансовій сфері правоохоронними органами прогнозується подальше удосконалення діяльності конвертаційних центрів, які будуть пристосовуватись як до змін у законодавстві, так і до нових методик викриття правопорушень. Саме недосконалість чинного законодавства сприяє масштабним операціям щодо вилучення з легального банківського обігу коштів, їх незаконній конвертації у вільну конвертовану валюту, переміщенню капіталів за кордон. З цією метою, як і раніше, активно використовуються «лоро»-рахунки банків-нерезидентів та знов таки фіктивні підприємницькі структури, на кшталт «конвертаційним центрам».

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Теоретичне підґрунтя для розроблення сучасних методик виявлення кримінальних правопорушень пов'язаних з діяльністю «конвертаційних центрів» заклали вітчизняні й зарубіжні вчені в галузі криміналістики, кримінального процесу й теорії оперативно-розшукової діяльності, зокрема: Л. І. Аркуша, В. П. Бахін, В. В. Білоус, В. М. Важинський, А. Ф. Волобуєв, В. А. Журавель, В. Д. Ларичев, В. В. Лисенко, С. С. Чернявський, В. Ю. Шепітько та ін. Водночас комплексне наукове дослідження виявлення кримінальних правопорушень пов'язаних з діяльністю конвертаційних центрів не проводилося.

Виклад основного матеріалу. Незаконне переведення грошових коштів у готівку є одним з найпоширеніших видів нелегального бізнесу. І задіяна в ньому не тільки організована злочинність, а й часом солідні підприємства, керівництво яких у такий спосіб ухиляється від сплати податків. Левова частка незаконно зароблених грошей потрапляє в тінь саме через конвертаційні центри [1].

Протягом року оперативними співробітниками Державної фіскальної служби України була припинена діяльність 18 «конвертаційних» центрів, загальний грошовий обіг яких складає понад 16,7 млрд. гривень. При опрацюванні контрагентів «конвертаційних центрів» оперативними співробітниками було ініційовано 329 перевірок документів, 270 з яких вже проведено. Згідно із складеними актами перевірок до бюджетів на сьогоднішній час вже надійшло понад 1,3 млрд. гривень. Відносно посадових осіб цих підприємств розпочато досудові розслідування за ст. 205 (фіктивне підприємство) та 212 Кримінального кодексу України (ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів). Сума шкоди складає понад 9 млрд. гривень. Опрацювання підприємств реального сектору економіки – користувачів послуг «конвертаційних центрів», є одним з найважливіших напрямків діяльності оперативних підрозділів податкової міліції [2].

Діяльність уповноважених органів щодо виявлення кримінальних правопорушень, їх структурування на етапи – проблема, яку розробляють представники криміналістики і кримінально-процесуальної науки. Результати їх дослідження безпосередньо впливають на удосконалення окремих методик розслідування: з урахуванням цих етапів конкретизуються засоби досягнення відповідних проміжних цілей та завдань, відбувається алгоритмізація та формалізація криміналістичних рекомендацій [3, с. 259].

Виявити злочин означає встановити, зафіксувати, визначити факт та обставини вчинення суспільно небезпечного діяння. Нерідко в діяльності щодо виявлення злочину не виникає потреби, оскільки про обставини його вчинення стає відомо від громадян чи організацій. З метою захисту порушених прав та інтересів зазначені суб'єкти звертаються до правоохоронних органів. У цих випадках джерелом інформації про подію злочину є повідомлення від зацікавлених або інших осіб [4, с. 68].

Отже, виявлення злочинів слід розглядати як форму діяльності правоохоронних органів, що в одних випадках передують їх розкриттю та розслідуванню, а в інших – є

складовою процесу розкриття (розслідування). Виявлення злочинів як окрема форма діяльності правоохоронних органів відбувається під час проведення організаційних та оперативно-розшукових заходів. Встановлені під час проведення цих заходів фактичні дані можуть бути підставою для порушення кримінальної справи та проведення досудового слідства. Найчастіше виявлення злочинів з використанням цих форм діяльності правоохоронних та контролюючих органів застосовується щодо злочинів у сфері господарської діяльності, службових злочинів тощо [3, с. 260].

Виявити на практиці фіктивне підприємництво в більшості випадків можна лише на стадії безпосереднього здійснення реальних протиправних дій, зокрема, не повернення кредитів, відсутність бухгалтерського обліку та фінансової звітності, протиправний трансферт грошових коштів тощо.

На стадії державної реєстрації можна лише виявити окремі оперативні ознаки наміру здійснити правопорушення, зокрема, це реєстрація фіктивного підприємства на підставну особу, або особу з «проблемним» соціальним статусом тощо. Однак виявлення цих ознак не входить і не має входити до компетенції органів реєстрації [5, с. 415].

Більшість виявів злочинної діяльності «конвертаційних центрів» вчиняють в умовах неочевидності. Механізм цих злочинів здебільшого виключає наявність свідків. У безпосередньому вчиненні злочину бере участь обмежена кількість осіб. Важливим чинником є й те, що у кримінальному правопорушенні нерідко відсутня потерпіла сторона (іноді очевидна незацікавленість несумлінних учасників фінансової діяльності у виявленні кримінальних правопорушень), зокрема у разі вчинення шахрайств в бюджетній сфері й банківській системі. Шкоду в разі вчинення цих злочинів заподіюють інтересам держави. Водночас порушення цих інтересів та спричинення шкоди здійснюють приховано. Це означає, що органи, які є представниками інтересів держави, після вчинення кримінального правопорушення не отримують інформації про факт правопорушення.

Таким чином, основне джерело поінформованості правоохоронних органів пов'язане зі сферою ОРД. Особливість отримання вихідної інформації про злочини у фінансовій сфері шляхом проведення оперативно-розшукових заходів полягає, по-перше, у використанні різноманітних шляхів її надходження, а по-друге, у подоланні протидії цим заходам з боку зацікавлених осіб, що зумовлює складні ситуації перевірки.

Оперативно-розшукові заходи щодо виявлення злочинної діяльності «конвертаційних центрів» мають складний, довготривалий характер, що потребує різнобічної перевірки, яка нерідко торкається усіх етапів оперативно-розшукового документування [3, с. 268].

Існування злочинної діяльності «конвертаційного центру» виявляється, як правило, за такими ознаками:

- здійснення реальної підприємницької діяльності супроводжується несплатою встановлених податків та платежів та порушенням порядку звітності;
- отримання грошових коштів за предметом договору, що не відповідає дійсності або суттєве надходження коштів у значних сумах як правило від юридичних осіб під виглядом оплати значної кількості товарів, послуг тощо за короткий строк існування фірми;
- використання кореспондентських рахунків для взаєморозрахунків з іноземними комерційними структурами здебільшого під виглядом оплати великих партій паливно-енергетичних матеріалів і техніки;
- перерахування сум коштів через так звані рахунки типу «Лоро» за короткий термін існування фірми;
- назви «конвертаційних центрів» можуть співпадати з назвами державних підприємств;
- конвертаційні центри, як правило, мають однакову юридичну адресу для кількох підприємств або неіснуючу адресу;
- відсутність в реєстраційній справі даних про службові та домашні телефони працівників фірми або вказується тільки один номер [6, с. 53].

До ознак, що характеризують фіктивність фірми на стадії її створення належать такі: у якості службових осіб чи засновників підприємства зазначені підставні особи, які не мають постійного місця проживання в даному регіоні; юридична адреса підприємства не співпадає з його фактичним місцезнаходженням; відсутність у деяких державних органах, у яких реєстрація суб'єкта підприємництва в якості платника податків і зборів є обов'язковою,

даних про реєстрацію підприємства; відсутність власного майна і мінімального розміру статутного капіталу, затримка з перерахуванням внесків до статутного фонду підприємства; реєстрація підприємства безпосередньо перед надходженням на його банківський рахунок великих сум грошей; наявність слідів підроблення документів, використаних при створенні чи придбанні підприємства.

До ознак, які характеризують фінансово-господарську діяльність фіктивного підприємства належать такі: укладання нелогічних із господарської точки зору і економічно не вигідних угод; зняття з рахунку або зарахування на рахунок юридичної особи грошових коштів у випадках, коли це необґрунтовано характером її діяльності; списання коштів на витрати, що викликають сумнів в їх доцільності і розмірах списаних сум; різке збільшення на банківському рахунку великої суми грошових коштів за короткий проміжок часу; перекази грошових коштів за кордон і надходження грошових коштів із-за кордону; перекази грошових коштів з банківського рахунку фірми на рахунки фізичних осіб (в т.ч. приватних підприємців); значні авансові проплати іншим фірмам за нібито поставлені товари, надані послуги; акумулювання на рахунках фірми великих грошових сум та їх переказ в інші банки; відсутність здійснення підприємством господарської діяльності на протязі тривалого часу; невідповідність задекларованої статутної діяльності фактичним можливостям з виробництва продукції та надання послуг через відсутність матеріальної бази, приміщень, необхідної техніки, штату працівників тощо.

До ознак фіктивного підприємства, що характеризують адміністративно-управлінську діяльність фірми належать такі: малий штат співробітників фірми за умови, що її статутна діяльність вимагає участі більшої кількості людей, в тому числі зі спеціальною освітою; наявність у штаті лише керівних посад; серйозні кадрові зміни, а також радикальні зміни у складі засновників, власників, акціонерів, адміністрації комерційного підприємства перед одержанням кредиту чи укладанням угоди на велику суму; розпродаж майна, розірвання або не продовження договору оренди; довга затримка з розрахунком за отриману продукцію чи виконані роботи, з поверненням кредиту або виплатою процентів по ньому, часті направлення листів з проханням про пролонгацію угоди, можливі пропозиції укласти угоду про поставку нової, більшої за розмірами, партії продукції, без здійснення повного розрахунку за вже отриману продукцію; ухилення від зустрічей з представниками кредитора; залишення без відповідей листів, телеграм і факсів; перешкоджання під різноманітними приводами одержанню необхідної документації, інспектуванню об'єктів, що цікавлять кредитора.

До ознак фіктивного підприємства, що свідчать про заняття забороненою діяльністю належать такі: виявлення в місцях розташування фіктивного підприємства чи перебування його засновників або керівників печаток, установчих документів та бланків інших фіктивних фірм чи неіснуючих підприємств, підроблених печаток і документів реально діючих підприємств, незаповнених бланків цінних паперів і платіжних документів, чекових книжок, печаток нотаріусів, органів державної реєстрації, органів державної податкової служби та державних цільових фондів; паспортів померлих осіб, загублених чи викрадених документів реально існуючих громадян, підроблених документів неіснуючих осіб, факсиміле підписів різних громадян (службових осіб органів державної влади і місцевого самоврядування, суб'єктів підприємства тощо); наявність потужних комп'ютерів, обладнаних системою «банк-клієнт», що містять інформацію про численні незаконні фінансові оборотки; наявність значної суми готівкових коштів як в національній, так і в іноземній валюті [7, с. 241].

Крім того, «конвертаційним» можливо назвати юридичні особи, які створені чи (або) діє із використанням фіктивних документів: загублених паспортів громадян чи паспортів померлих громадян, а також на осіб, які перебувають в місцях позбавлення волі; загублених свідоцтв про державну реєстрацію.

При виявленні злочинної діяльності «конвертаційних центрів» виникає необхідність встановлення основних ознак незаконного переведення в готівку безготівкових коштів. Зокрема, на такі операції вказують такі фактори: 1) великий обсяг розрахунків по валютних і «лоро»-рахунках з оплати безтоварних договорів; 2) значний обіг грошових коштів при мінімальних платежах до бюджету; 3) наявність розрахункових рахунків у тих банківських установах, які сприяють роботі «конвертаційних центрів»; 4) використання фінансових

операцій з цінними паперами; 5) «обнуління» розрахункового рахунку наприкінці операційного дня.

Також слід перевірити напрямки діяльності банківської системи, де можуть бути застосовані злочинні схеми відмивання «брудних» коштів, зокрема: використання депозитних сертифікатів на пред'явника; конвертація грошових коштів з використанням фіктивних суб'єктів підприємницької діяльності; конвертація грошових коштів та переказ в банки інших держав; переказ та конвертація грошових коштів через особисті рахунки фізичних осіб; використання «лоро»-рахунків та «конвертація» грошових коштів; використання вексельної форми розрахунків [8, с. 467].

На практиці фінансові операції, що проводяться у процесі легалізації злочинно здобутих коштів з використання «конвертаційних центрів»,

у 50-60 % випадків здійснюються з використанням «буферних» суб'єктів підприємництва. «Буферні» підприємства (їх ще називають «фірми-прокладки», «транзитні підприємства», «сірі підприємства») виконують функції прикриття злочинної діяльності та протидії правоохоронним органам щодо виявлення фактів відмивання коштів, здобутих злочинним шляхом.

Далі слід встановити основні напрямки злочинного руху капіталів, пов'язаних з відмиванням «брудних» коштів, які проявляються у: 1) забезпеченні зовнішньоекономічних контрактів фіктивних підприємницьких структур валютними коштами, що легально купуються через уповноважені банки; 2) використанні «лоро»-рахунків для перерахування грошових коштів і купівлі валюти з використанням фіктивних фірм; 3) переводі безготівкових грошових коштів у готівку з використанням фіктивних підприємницьких структур та «конвертаційних центрів».

З метою виявлення ознак функціонування «конвертаційних центрів» і встановлення типових закономірностей їх злочинної діяльності, визначення процесуальних джерел доказів і встановлення місця знаходження носіїв доказової інформації, а також наповнення бази відповідними даними необхідно створити на основі сучасної комп'ютерної техніки і програмного забезпечення інформаційно-аналітичної системи комплексного аналізу великих обсягів (а) актуально, (б) умовно і (в) потенційно криміналістично значущої інформації [9, с. 40], що міститься в: 1) інформаційних ресурсах локальних відомчих інформаційно-аналітичних систем (Моніторингового центру Державної фіскальної служби України, Держфінмоніторингу тощо); 2) криміналістичних обліках; 3) повідомленнях засобів масової інформації, дослідженнях журналістів-розслідувачів і громадських активістів («YanukovichLeaks», «Канцелярська сотня» тощо); 4) Єдиних та Державних реєстрах (зокрема, Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців і Єдиному державному реєстрі судових рішень); 5) корпоративних електронних банках даних; 6) соціальних Інтернет-мережах та інших Інтернет-ресурсах [10, с. 260].

Висновок. Таким чином, виявити кримінальні правопорушення пов'язаних з діяльністю «конвертаційних центрів» у більшості випадків можливо лише тільки на стадії безпосереднього вчинення реальних протиправних дій (протиправний трансферт грошових коштів тощо). На стадії державної реєстрації можна лише виявити окремі ознаки наміру вчинити кримінальне правопорушення (реєстрація фіктивного підприємства на підставу особу, або особу з «проблемним» соціальним статусом тощо). Однак виявлення цих ознак не входить і не повинно входити до компетенції органів реєстрації. Механізм вчинення протиправних дій пов'язаних з діяльністю «конвертаційних центрів» зводиться до однієї схеми, за якої кошти «перекачуються» з одного рахунку на інший, від однієї фірми до іншої іна одному з етапів вилучаються правопорушниками, після чого фірма або припиняє існування, або повідомляє про банкрутство.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Насіров Р. Конвертаційні центри мають залишитися в минулому / Р. Насіров / Державна фіскальна служба України. – 2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dps.gov.ua/media-tsentr/novini/238872.html>

2. Виявлення «конвертаційних центрів» принесло бюджету понад 5 мільйонів гривень / Державна фіскальна служба України. – 2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-122224.html>

3. Чернявський С. С. Фінансовешахрайство: методологічні засади розслідування : [монографія] / С. С. Чернявський. – К. : «Хай-Тек Прес», 2010. – 624 с.
4. Лисенко В. В. Криміналістичне вчення про виявлення та розкриття злочинів / В. В. Лисенко // Вісник прокуратури. – 2003. – № 6. – С. 61–69.
5. Заремба М. О. Проблемні питання розслідування справ про фіктивне підприємство / М. О. Заремба // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 414–420.
6. Важинський В. М. Процес доказування при розслідуванні фіктивного підприємства та пов'язаних з ним злочинів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Важинський Володимир Михайлович. – Ірпінь, 2009. – 202 с.
7. Ларичев В. Д. Коммерческое мошенничество в России. Способы совершения. Методы защиты / В. Д. Ларичев, Г. М. Спиринов. – М. : Экзамен, 2001. – 256 с.
8. Аркуша Л. І. Конвертаційні центри як спосіб легалізації доходів, одержаних у результаті організованої злочинної діяльності / Л. І. Аркуша // Актуальні проблеми держави і права : збірник наукових праць. – Одеса : Юрид. літ., 2011. – Вип. 57. – С. 464–472.
9. Ялышев С. А. Общие положения теории криминалистической регистрации [Текст] / С. А. Ялышев // Вестник криминалистики. – 2002. – Вып. 1 (3). – С. 37–44.
10. Білоус В. В. Інноваційні технології виявлення ознак функціонування «конвертаційних центрів» / В. В. Білоус, О. П. Білоус // Інновації в юридичній науці та правозастосовчій практиці : тези наук. допміжнар. наук.-практ. конф. «Актуальна юриспруденція» (м. Київ, 29 трав. 2014 р.). – К., 2014. – С. 256–263.

IN THE ARTICLE THE FEATURES DETECTING CRIMINAL OFFENSES RELATED TO THE ACTIVITIES OF «CONVERSION CENTERS»

O. VOROBAY

Statement of the problem. The transition to new forms of management, along with the positive changes in the economy led to the emergence of factors that create conditions for committing various abuses. Thus, the strengthening of law and order in the state, increase of efficiency of fight against crime and corruption, including its organized forms, in the present conditions remains one of the basic directions of activity of all state bodies and society in General. The coordinated measures taken by Ukrainian law enforcement bodies managed to keep the crime situation under control, both in General and on the individual strategic directions and a more aggressive and efficient to combat crime.

A distinctive feature of our time is the legalization of criminal capital by the creation of a number of commercial structures, often fictitious, which allows the leaders of organized criminal groups and to close to them persons to openly participate in public life, government operations. Unfortunately, the lack of proper interaction between law enforcement and regulatory agencies, leads to the fact that the vast majority of crimes in the economic sphere is detected not at the stage of preparation and after the transaction and causing significant material damage to the state. The analysis of a criminogenic situation in the banking sector gives grounds to assert that will continue the process of matching the organized crime groups who create a fictitious business entities, with officials banking institutions, that is, creation of elements of the financial oligarchy, the main activity of which is providing a large range of services to business entities of all ownership forms for the laundering of proceeds of crime and tax evasion.

Generally, in the financial sphere law enforcement is projected to further improve the activities of conversion centers that will adapt to both changes in legislation and new methods of exposing wrongdoing. It is the imperfection of the current legislation contributes to massive seizures of legitimate Bank turnover of their illegal conversion into a free convertible currency, the movement of capital abroad. For this purpose, as before, actively used "loro" accounts of banks-non-residents and, again, fictitious business structure, kind of "conversion centers".

Analysis of publications that started solving of the problem. The theoretical basis for the development of modern methods of detecting criminal offences related to activity of "conversion centers" was laid by domestic and foreign scholars in the field of criminalistics, criminal process

and theory of operational investigative activities, in particular: L. I. Arkucha, V. P. Bakhin, V.V. Belous, V. M. Vazhinskiy, A. F. Volobuev, V. A. Zuravel, V. D. Larichev, V. Lysenko, S. S. Cherniavsky, Y. Shepitko, etc. At the same time, a comprehensive scientific investigation identify criminal offences linked to the activities of conversion centers was conducted.

Presentation of the basic material. Illegal transfer of funds into cash is one of the most common types of illegal business. And involved not only organized crime, but sometimes a solid company, whose management thus evading the payment of taxes. The lion's share of illegally earned money gets into the shadow through the konvertatsionnykh centers [1].

During the year, the operational staff of the State fiscal service of Ukraine stopped activity of the 18 "konvertatsionnykh" of the centers, the total money turnover is more than UAH 16.7 billion. When processing contractors, "the konvertatsionnykh of the centers" operations staff initiated 329 checks of documents, 270 of which are already held. In accordance with the prepared inspection reports to budgets to date has already received more than 1.3 billion. In respect of officials of these enterprises are begun pre-judicial investigation according to art. 205 (fictitious business) and 212 of the Criminal code of Ukraine (evasion of taxes, duties and other mandatory payments). The amount of damage is more than 9 billion. Study of the real sector of the economy – the users of "conversion centers", is one of the most important activities of the operational divisions of tax police [2].

The activities of the competent authorities to identify the criminal offenses, their structuring into phases – a problem that is developed by the representatives of criminalistics and criminal procedure of science. The results of their research directly influence the improvement of certain methods of investigation: considering the stages specifies the means of achieving the respective interim goals and objectives, algorithmization and formalization of forensic recommendations [3, p. 259].

To reveal a crime-means to establish, to fix, to determine fact and circumstances of Commission of a socially dangerous act. Often, activities on the identification crime is not necessary because of the circumstances of its Commission becomes aware of individuals or organizations. With the aim of protection of violated rights and interests of these actors appeal to law enforcement agencies. In these cases the source of information about a crime there are reports from concerned or other persons [4, p. 68].

Therefore, the detection of the crime should be considered as a form of law enforcement, which in some cases precedes their detection and investigation and others – is an integral part of the erection process (of the investigation). The detection of the crime as a special form of law enforcement activity occurs during the organizational and operatively-search actions. Installed during these events the actual data can be the basis for excitation of criminal case and carrying out a pretrial investigation. Most often, the detection of crimes using these forms of activities of law enforcement and regulatory authorities applicable to crimes in the sphere of economic activities, office of crime [3, p. 260].

To identify in practice fictitious business in most cases is possible only at the stage of direct implementation of real illegal acts, in particular, the repayment of the loans, the lack of accounting and financial reporting, unlawful transfer of funds, and the like. At the stage of state registration it is only possible to detect certain operational characteristics of the intention to commit the offence, in particular, the registration of fictitious enterprises for a front person, or the person with the "problem" social status and so on. However, the identification of these signs is not included and should not be included within the purview of the registration authorities [5, p. 415].

Most of the manifestations of the criminal activities of "conversion centers" are committed in conditions of non-obviousness. The mechanism of these crimes are mostly excludes the presence of witnesses. In direct crime involved a limited number of people. An important factor is the fact that a criminal offence is often missing the injured party (sometimes the obvious disinterest of unscrupulous financial actors in the identification of criminal offences), in particular in the case of fraud in the public sector and the banking system. Damages in the event of these crimes harm the interests of the state. At the same time, the violation of these interests, and damage carry concealed. This means that the bodies that represent the interests of the state, after the Commission of a criminal offense do not receive information about the fact of offence.

Thus, the main source of awareness of law enforcement related to the scope of the OSA. The peculiarity of obtaining initial information about crimes in the financial sector by carrying out

operational search activities consists, first, in the use of various ways of its receipt, and second, in overcoming the counter these events with stakeholders, which predetermines the difficult situation verification.

Operational-search measures to identify the criminal activities of "conversion centers" are complex, long-term, which requires a versatile verification often applies to all phases of the investigative documentation [3, p. 268].

The existence of criminal activity of "the konvertatsionny center" is, as a rule, by the following features:

- implementation of real entrepreneurial activity is accompanied by a failure to pay the prescribed taxes and charges and violation of the reporting procedures;
- obtaining funds for the subject of the contract, which is not true or a substantial flow of funds in significant amounts generally from legal entities under the form of payment of a significant amount of goods, services and the like for a short period of existence of the company;
- the use of correspondent accounts for settlements with foreign commercial entities, mainly under the form of payment of large parties of fuel and energy materials and technology;
- the transfer of sums of money through so-called accounts of "loro" for a short period of existence of the company;
- the name "the konvertatsionnykh of the centers" may coincide with the names of state enterprises;
- conversion centers, as a rule, have the same legal address for multiple businesses or non-existent address;
- the lack of registration in the case of data on office and home phone numbers of employees of the company or specify only a single number [6, p. 53].

Among the features that characterize the fictitious firms at the stage of its creation are the following: as officers or founders of the enterprise specified surrogates that do not have permanent residence in the region; the company's legal address does not coincide with its actual location; the absence of certain state jurisdictions in which the registration of a business entity as a payer of taxes and fees is required data on registration of the enterprise; the lack of private property and the minimum size of the authorized capital, the delay in the transfer of contributions to the authorized Fund of the enterprise; enterprise registration, immediately before entering on his Bank account large sums of money; the presence of traces of forgery of the documents used in the creation or purchase of the company.

The signs that characterize financial and economic activities of a fictitious company include the following: the conclusion is illogical from an economic point of view and is economically disadvantageous agreements; withdrawal from the account or credited to the account of the legal person of cash in cases where it is not justified by the nature of its activities; withdraw funds for expenses that cause them to question their appropriateness and size of write-offs; a sharp increase in the Bank account large sums of money for a short period of time; transfers of funds abroad and receipt of funds from abroad; transfers of funds from the Bank account of the company on accounts of physical persons (including individual entrepreneurs); significant advance payments to other companies for alleged goods delivered, services rendered; the accumulation in the accounts of the company large sums of money and transferring them to other banks; the lack of implementation of business activities for a long time; the discrepancy between the statutory activities of the actual possibilities for producing goods and services due to the lack of material resources, premises, necessary equipment, staff and so forth.

Characteristics of a fictitious enterprise that characterize the administrative and management activities of the company are: the small staff of the company, provided that its statutory activities requires the involvement of more people, including those with special education; availability of the managerial positions; major personnel changes and radical changes in the composition of founders, owners, shareholders, management of a business entity to obtain a loan or conclusion of a transaction for a large sum; the sale of property, cancellation or non-renewal of a lease; a long delay in payment for received goods or performed work, with the repayment of the loan or payment of interest thereon, the common direction of the extension of the agreement, any proposals to conclude an agreement for the supply of new, larger, batch of products, without performing a full calculation for the received products; avoidance of meetings with representatives of the creditor; failure to answer letters, telegrams and faxes; obstructed,

under various pretexts, to receive the required documentation, inspection of the objects that interest the lender.

Characteristics of a fictitious enterprise, indicating the occupation by the forbidden activities include: identifying locations of a fictitious company or its founders or heads of the seals, the constituent documents and other forms of fictitious companies or defunct companies, fake stamps and documents of all firms actually operating, blank forms of securities and payment documents, cheque books, seals, notaries, state registration, state tax service and the state trust funds; passports of deceased persons, lost or stolen documents citizens of real, fake IDs of non-existent persons, facsimile signatures of various citizens (officials of bodies of state power and local self-government, business entities, etc.); the availability of powerful computers, equipped with the system "Bank-client" that contains information about a number of illegal financial transactions; the presence of significant amounts of cash both in national and in foreign currencies [7, p. 241].

In addition, "conversion" may be called a legal entity that is created and (or) operates using fictitious documents for lost passports or passports of the died citizens and persons who are in places of deprivation of liberty; the lost certificates of state registration.

In identifying criminal activities of "conversion centers" there is a need to establish the main signs of illegal cashing of funds. In particular, such operations are indicated by the following factors: 1) a large volume of payments of foreign currency and "loro"accounts for payment-paper-only contracts; 2) significant cash flow with minimal payments to the budget; 3) the existence of a Bank account at those banking institutions that promote the work of "conversion centers"; 4) the use of financial transactions with securities; 5) reset the current account at the end of the operating day.

You should also check the direction of the banking system, where can be applied the criminal scheme to launder "dirty", and in particular: using Deposit certificates to bearer; the conversion of funds with the use of the fictitious business entities; conversion of funds and banks of other States; the transfer and conversion of funds through the personal accounts of individuals; the use of "loro"accounts and "conversion" of funds; the use of promissory note forms of payment [8, p. 467].

In practice, the financial operations carried out in the process of legalization of criminally obtained funds with the use of "conversion centers",

in 50-60 % of cases are carried out using the "buffer" of businesses. "Buffer"enterprise (also called "company-pads", "transit enterprises", "enterprise gray") serve as cover for the criminal activities and anti-law enforcement agencies to detect cases of money laundering obtained by criminal means.

Next, you should establish the main directions of criminal capital flows connected with laundering of "dirty" funds, which are manifested in: 1) securing international contracts of fictitious business structures foreign currency funds that are legally purchased through authorized banks; 2) the use of "loro"accounts for transfer of funds and purchase of foreign currency using fictitious firms; 3) the transfer of non-cash funds into cash using fictitious business structures and "conversion centers".

With the aim of identifying signs of operation "the konvertatsionnykh of the centers" and the establishment of typical patterns of their criminal activities, the definition of procedural sources of evidence and establishing the location of the carriers of evidentiary information, as well as the populating of data necessary to create on the basis of modern computer hardware and software of information-analytical system for complex analysis of large amounts of (a) true, b) probation and (b) potentially forensically relevant information [9, p. 40] that contains: 1) information resources local departmental information and analytical systems (the monitoring center of the State fiscal service of Ukraine, scfm, and the like); 2) forensic accounting; 3) the messages of the media, the research of investigative journalists and civil society activists ("YanukovychLeaks", "Clerical hundred" and the like); 4) Unified and State registries (in particular, in the Unified state register of legal entities and physical persons – entrepreneurs and the Unified state register of court decisions); 5) corporate electronic data banks; 6) online social networks and other Internet resources [10, p. 260].

Conclusion. Thus, to identify criminal offences linked to the activities of "conversion centers" in most cases only possible at the stage of direct acts of real illegal acts (unlawful transfer of funds, etc.). At the stage of state registration it is only possible to detect certain signs

of intentions to commit a criminal offence (registration of a fictitious company for a front person, or the person with the "problem" social status and so on). However, the identification of these signs is not included and should not be included within the purview of the registration authorities. The mechanism of Commission of unlawful acts related to the activities of "conversion centers" is reduced to a single schema, which means "pumped" from one rahunkah, from one company to the other, in one stage are taken by the offenders, after which the firm either ceases to exist or declares bankruptcy.

REFERENCES:

1. Nasirov R. Konvertacijni centry mayut zalyshytysya v mynulomu / R. Nasirov / Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrayiny. – 2016. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <http://dps.gov.ua/media-tsentri/novini/238872.html>
2. Vyyavlennya «kovertacijnyx centriv» pryneslo byudzhetu ponad 5 milioniv hryven / Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrayiny. – 2016. [Elektronnyj resurs]. Rezhym dostupu: <http://zp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-122224.html>
3. Chernyavskij S. S. Finansoveshaxrajstvo: metodologichni zasady rozsliduvannya : [monografiya] / S. S. Chernyavskij. – K. : «Xaj-Tek Pres», 2010. – 624 s.
4. Lysenko V. V. Kryminalistychnevchennya pro vyyavlennya ta rozkryttiazlochyniv / V. V. Lysenko // Visnyk prokuratury. – 2003. – № 6. – S. 61–69.
5. Zaremba M. O. Problemnipyttannyarozsliduvannya sprav pro fiktyvne pidpryyemnyctvo / M. O. Zaremba // Naukovy visnyk Dnipropetrovskogo derzhavnogo universytetu vnutrishnix sprav. – 2013. – № 1. – S. 414–420.
6. Vazhynskij V. M. Proces dokazuvannya pry rozsliduvanni fiktyvnogo pidpryyemnyctva ta pov'yazanyx z nym zlochyniv v Ukrayini : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.08 / Vazhynskij Volodymyr Myxajlovych. – Irpin, 2009. – 202 s.
7. Larychev V. D. Kommercheskoemoshennychestvo v Rossyy. Sposoby sovershenyya. Metody zashhyty / V. D. Larychev, G. M. Spyryn. – M. : Ekzamen, 2001. – 256 s.
8. Arkusha L. I. Konvertacijni centry yak sposib legalizaciyi doxodiv, oderzhanyx u rezultati organizovanoyi zlochynnoyi diyalnosti / L. I. Arkusha // Aktualni problemy derzhavy i prava : zbirnyk naukovykh prac. – Odesa : Yuryd. lit., 2011. – Vyp. 57. – S. 464–472.
9. Yalyshev S. A. Obshhye polozhenyya teoryi kryminalistycheskoj regystracyy [Tekst] / S. A. Yalyshev // Vestnyk kryminalistyky. – 2002. – Vip. 1 (3). – S. 37–44.
10. Bilous V. V. Innovacijni texnologiyi vyyavlennya oznak funkcionuvannya «kovertacijnyx centriv» / V. V. Bilous, O. P. Bilous // Innovaciyi v yurydychnij nauci ta pravozastosovchij praktyci : tezy nauk. dopmizhnar. nauk.-prakt. konf. «Aktualna yurysprudenciya» (m. Kyiv, 29 trav. 2014 r.). – K., 2014. – S. 256–263.